

een gegeven moment niet kan uitblijven. De centrale banken zullen dan geld in het systeem pompen op een manier die het vertrouwen in ons monetaire systeem verder ondermijnt. Dan komen we in een wereldcrisis met intensieve stagflatie, oftewel afnemende economische activiteit met stijgende inflatie. Dan is de tijd rijp voor een nieuwe start. Zonder de euro. De euro zal op de lange termijn niet overleven. Op dit moment zijn de centrifugale krachten al enorm. Kijk naar de politiek en kijk naar Italië. Het experiment is mislukt.”

ZOMBIEBANKEN

Volgens Mayer houdt het systeem van de euro noodlijdende banken in het zuiden van Europa in leven door het verstrekken van niet-rentedragende aanvullende leningen zonder dat er zekerheid tegenover staat. In het noorden hebben banken hun rentebaten compleet zien opdrogen door het lagerentebeleid. Volgens de Duitse vereniging van bankiers betaalden Duitse banken bovendien meer dan 20 miljard euro aan boeterente aan de Europese Centrale Bank (ECB) om hun geld te stallen. Het wemelt in Europa volgens hem van de zombiebanken en zombiebedrijven die zich kunstmatig in leven houden met de lage rente.

Mayer vreest dat de neergang van Deutsche Bank een treffend voorbeeld is van de problemen die zich momenteel meer manifesteren in grote Duitse ondernemingen. “Deutsche Bank is het internationale avontuur aangegaan omdat de wereld globaliseerde en de klanten van Deutsche Bank ook de vleugels uitsloegen over de grens. Maar wat ook meespeelt, is dat er binnen Duitsland niet veel geld meer te verdienen viel. De Duitse spaarbanken en de coöperatieve banken hebben de markt onder elkaar verdeeld.”

De Duitser die jarenlang in de Londense City werkte, wijst erop dat er meer Duitse ondernemingen

‘HET WEMELT
IN EUROPA VAN DE
ZOMBIEBEDRIJVEN
DIE ZICH KUNSTMATIG
IN LEVEN
HOUDEN MET DE
LAGE RENTE’

gen noodgedwongen de grens overgaan en daarmee een risicovol toekomstpad in slaan. Kijk naar Bayer, zegt hij. Waarom is die iconische onderneming met Monsanto in zee gegaan? “Genetische manipulatie wordt in Duitsland als ongewenst gezien. Daarom gaat zo’n bedrijf naar het buitenland. De uitdagingen van de automobieliindustrie zijn reusachtig. Eigen schuld, omdat ze de boel hebben belazerd, net als zakenbankiers bij Deutsche Bank. Maar waarom doen ze dat? Omdat de bedrijven niet aan de verwachtingen kunnen voldoen.” De Duitse demografie biedt niet veel. “Ondernemingen verplaatsen liever hun productie naar Azië of de VS dan dat ze in Duitsland investeren. We liggen op alle vlakken achter.”

Mayer is uitgesproken negatief over zijn eigen land. Toch heeft het vlaggenschipfonds flinke belangen in Daimler en BMW. “Maar als we van onderaf naar de markt kijken en zoeken naar waarde voor de lange termijn, komen we met onze fondsenportefeuilles vaak buiten Duitsland uit. Dit is geen bewuste regionale beslissing. We beleggen meer in Amerikaanse bedrijven dan in Europese. Het dollarrisico

heb je, maar dat mes snijdt aan twee kanten. De dollar is veiliger dan de euro. De Amerikaanse economie is robuuster dan de Europese economie.”

MANNETJESPUTTER

Thomas Mayer werkte bij Deutsche Bank tussen 2002 en 2012, het jaar dat de Zwitserse mannetjesputter Josef Ackermann ook afscheid nam. In de laatste twee jaar was Mayer wereldwijd hoofdeconoom en dus “niet betrokken bij strategische beslissingen”. Als bron van de ellende wijst Mayer naar de slecht uitgevoerde buitenlandse expansie. “Deutsche Bank heeft net als het kleinere Commerzbank een zeer langdurige en ernstige ziekte opgelopen door hun entree in investment banking. Deutsche Bank nam eind jaren tachtig terecht het strategische besluit om de wereld van investment banking in te gaan. Maar de uitvoering van deze strategische beslissing was terugkijkend bekeken een ramp. Om in de wereldwijde eredivisie terecht te komen, heeft Deutsche Bank grote reputatierisico’s genomen met klanten die voor andere banken niet acceptabel waren. Die risico’s hebben zich gemanifesteerd. Goldman Sachs wees Donald Trump